

Ryba, co o ní všichni mluvili, ale nikdo nic nevěděl

O rybách se toho ví. O některých se toho ví tolik, že už vlastně nikoho nezajímají.

Takhle to totiž je. Vezměte si rybu, kterou vědci prozkoumali a popsali od tlamy k ocasu a od ploutve k ploutvi. Do chytrých knih zapsali, kolik váží, kolik měří, kdy se tře a jak to probíhá, jestli má ráda sladkou nebo slanou vodu, jak teplou, jak čistou. Co žere, kde žije, jak spí. Jestli je zelená, nebo oranžová, nebo fialová s duhovými odlesky. Jestli se dá jíst, a pokud ano, která část nám bude chutnat nejvíc. Je dravá? Přátelská? Samotářská? Migruje? To všechno vědci vědí a na stránky knih přidávají ještě pár zajímavostí a drbů. Jenže můžeme si ještě něco říct o rybě, o které už všechno víme? Nemůžeme.

Pak jsou ale ryby tajemné. Ryby, které se nám nechtějí ukázat, nechtějí se nechat ulovit, nechtějí se nechat odhalit a prozkoumat. O takových můžeme mluvit donekonečna. Mají radši larvy, nebo vodní řasy? Chrání svoje mladé, nebo je nechávají, aby se na

svět prodrali sami? Mění v průběhu života barvu? Někdo myslí tak a jiný myslí jinak a vůbec, je to ohromná zábava, vymýšlet si, jak žijí ryby, které neznáme.

O jedné takové se říkalo, že je král. Proč? Poslouchejte.

V hluboké noci plula loď. Nebe svítilo hvězdami a odráželo se v černé vodě. Loď se vznášela uprostřed hvězdnatého tmy. Bylo úplně ticho. Většina námořníků spala. Jenom dva ve strážním koši drželi ospalou hlídku a třetí, plavčík, vlastně ještě dítě, vy-

tíral palubu. Pár posledních prken a taky si zaleze odpočinout do kajuty. Konečně opřel vědro o zábradlí, aby vylil špinavou vodu. Pak ztuhnul. Blízko, blizoučko loď, osvětlená jenom měsícem a hvězdami, vykukovala z vody hlava. Dívala se přímo na něj.

Vypoulené rybí oči si ho chvíli vážně prohlížely, pak sebou hlava mrskla a zmizela v moři. Chlapec se neodvážil ani mrknout.

„...byla obrovská, vážně!“ vyprávěl plavčík ráno námořníkům při snídani. Ti dva, co měli zrovna večer službu, se shovívavě usmívali.

„Jestli byla tak velká, museli bychom si jí všimnout, ne?“ prohlásil jeden z nich.

Plavčík pokrčil rameny. Sám několikrát na hlídce usnul, proč by se to nemohlo stát i jiným? „Ta hlava měla korunu,“ ztišil tajemně hlas. To nejlepší si nechal na konec. „Včera se na nás připlul podívat mořský král!“

Někteří námořníci se rozesmáli. Hlavně ti mladší. Zkušenější zvažněli a začali si něco šeptat. Celý zbytek dne se k plavčíkovi cho-

vali téměř uctivě a večer většina z nich zůstala vzhůru. Ještě dlouho do noci postávali na palubě a prohlíželi si temnou mořskou hladinu. Klidnou. Prázdnou. Král se neobejevil.

„Ale věříte mi?“ ujišťoval se plavčík.

Nejstarší z námořníků mu prohrábl vlasy zhrublé slaným větrem. „Strávil jsem na moři celý život. Viděl jsem věci krásné i strašlivé, věci, které nikdo nepochopí a uvěří jen ten, kdo je zažil na vlastní kůži. Rybí svět je podivný. Jsem si jistý, že má svého krále.“

Loď plula dál. Plavba byla snadná a nerušilo ji nic, ani špatné počasí. Žádné zvláštní úkazy. Žádní mořští králové. Plavčík už za-

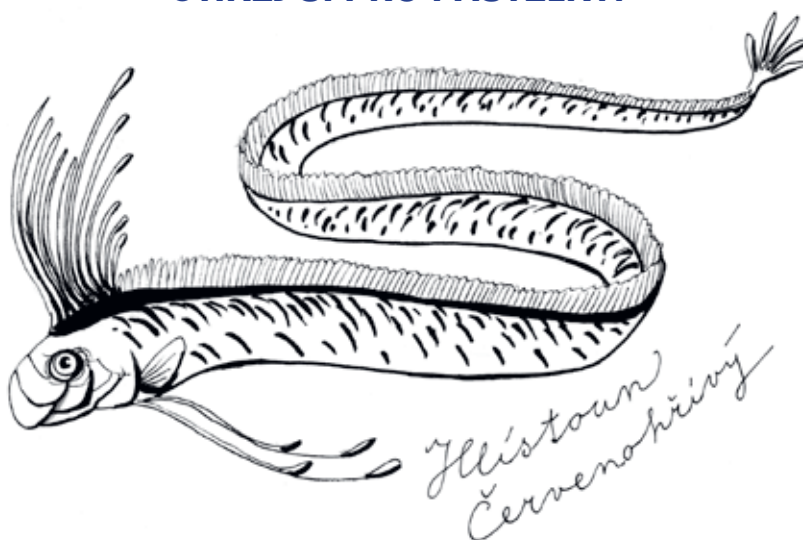

VĚDĚLI JSTE, že hlístoun červenohřívý je opravdu větší než jakákoliv jiná kostnatá ryba? Ti objevení mívají osm až dvanáct metrů. Vypráví se ovšem příběhy o šestnácti, osmnácti, dvacetimetrových obrech! Vypadají jako překrásné mořské stuhy vlnící se v mořských hlubinách, stříbřitě bělavé se zářivě červenou hřbetní ploutví a korunou.

Je to mírná ryba, dokonce nemá ani zuby! Přesto loví malé ryby, koryše a chobotnice. Možná je dokáže zhyponotizovat svými strašlivě vypoulenými očima stejně jako suchozemští hadi svou kořist.

A jestli plave nastojato? To je pravda, také ověřená. Většinou žije v hloubkách až několik set metrů, ale je možné ho vidět i poblíž hladiny, jak poklidně postává ve vodě, jako by na něj mořské proudy vůbec nepůsobily.

UTÍKEJ SI PRO PASTELKY!

čínal pochybovat, jestli se mu ty obrovské pátravé oči nakonec přece jenom nezdály. Pak to přišlo.

Nebe bylo od obzoru k obzoru modré. Slunce vysoko na obloze. Podpalubí se rozpálilo víc než paprsky prozářený vzduch nahoře, a tak se námořníci mátožně potáceli po dřevěné palubě a pokoušeli se najít aspoň drobný stín. Náhle se ze strážního koše ozval překvapený výkřik. Všichni se nahrnuli na pravobok, až se loď zhoupla, a zůstali civět na moře. V průzračné vodě plavalo obrovské hejno lososů. Před ním, rovný jako svíčka, mořský král. Na hlavě měl červenou korunu a oči zachmuřené vypoulené. Přesně jak to popisoval plavčík. Nikdo z námořníků ani nehlesl. Král i se svou družinou minuli loď a zmizeli.

Jen poslední losos se ještě otočil a skrz vlny si prohlédl loď i s posádkou. Lidé mu připadali nesmírně zajímaví. Ty ruce. Nohy. Suchá kůže na suchém vzduchu. Jak je možné, že je všechno pořád nebolí, přemýšlel losos. Když byl malý, vyprávěli mu rodiče pověst o mořské víle. Zamilovala se do lidského krále a chtěla se stát člověkem, aby s ním mohla žít. Losos to nechápal. A když pak v jedné utopené knížce viděl, jak si lidé tu mořskou princeznu představují, smál se tak, že se málem zalknul stříbrnými bublinami.

My přece máme vlastního krále, říkal si losos, jak teď rychle doháněl hejno. Nepotřebuje žádné hloupé ruce, ani lidskou kůži. Nebo vlasy. Koho to kdy napadlo, vlasy ve vodě. Zcuchaly by se jako mořská tráva a chaluhy, překážely by ve výhledu a chytaly by se na ně škeble. Zato korunu náš král má. Vysokou a elegantní, stejně jako rudý pás. A když chce ukázat, že nám vládne, postaví se ve vodě jako sloup. A je obrovský, o hodně větší než jiné ryby. Losos se spokojeně usmál. Obeplul hejno a uklonil se svému králi.

„Copak?“ zabublal král přátelsky.

„Představ si, že lidi si myslí, že mořští králové vypadají jako oni,“ mrsknul losos ocáskem. „Jenom místo nohou jim malují ocasy.“

„Lidé toho navykládají,“ zasmál se král bezzubou tlamou. „O mně se zas tvrdí, že jsem mořský had. Já! A had! Ale já to říkám pořád, slunce vysušuje mozek, proto jsou lidé tak hloupí. Nemůžeme jim to mít za zlé, jsou dětinští, jako nevylihnuté jikry. Ale teď už pojd.“ Mořský král se zavlínil a jako šíp vyrazil vodou dopředu. Hejno za ním zrychlilo. „Musíme si pospíšit, máme před sebou ještě dlouhou cestu. Dovedu vás až na okraj moře. Dál už budete migrovat sami,“ zavolal ještě mořský král na své poddané, jak společně zamířili do hlubiny.

Pak už bylo moře zase modroprázdné. ■